

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pauli Segneri S. J. Instructio [!] Poenitentis,
Confessarii, Et Parochi**

Segneri, Paolo

Augustae Vindelicorum ; Dilingae, 1696

Caput XIII. Quomodo subveniendum sit scrupulosis. Ubi ex occasione agitur de ijs, quæ spectant ad relaxationem votorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52749](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52749)

lapis, continuo pede retracto temer erigis, neco utere consilio, neq; tantum audentare facinus. Quomodo tandem in quocunq; demum eventu, certus esse poteris, ejusmodi personam, si implicita forte sit alterius amore, non te celaturam peccata commissa, ne Zelotypix ansa præbeat? quæ causa fuit, cur à Canonibus Orientales Sacerdotes prohiberentur excipere Confessiones suarum uxorum. Præterquã, quòd pars satisfactionis, quam Deo pro injuriis illatis pendimus, sit erubescencia, quam per manifestationem propter eam superamus. Unde experientia docet, hos ipsos Pœnitentes simili Absolutioni à complice imperitæ non posse acquiescere; sed quando eorum referantur in agoniam, uti, diu à morte consopiti, securitatis gratiã alteri Sacerdoti confiteantur sua peccata, malè exposita complice.

(1.) Lib. 3. de Temperament. (2.) Lessl. 4. c. 2. dub. 1. 3. m. 9. 3. Toler. l. 3. c. 12. n. 10. (3.) 2. Par. tit. 3. m. 4. (4.) Rom. c. 1. (5.) Apud S. Anton. l. 5. (6.) l. 1. c. 7. (7.) Graff. de cas. rejert. l. 1. c. 12. n. 9. & 18. (8.) Toler. l. c. num. 11. (9.) Laym. l. 3. tr. 6. c. 4. n. 3. Cajet. de Sacram. Contr. (10.) Opusc. 7. c. 7. (11.) Bonac. de Sacram. disp. 5. q. 7. qu. 5. n. 10. (12.) Bas. Pont. de Matr. l. 7. c. 38. n. 3.

C A P I T U L U M XIII.

*Quomodo subveniendum
sui Scrupulosi Ubi ex occasione agi-
tur de ijs, quæ spectant ad relaxatio-
nem Votorum.*

Nescio an aliquando incederis in certum aliquod ægrorum genus mirabile; laborant morbo non alio, quàm immoderato sanitatis amore. Univerfa illorum vita nihil est nisi fuga mortis, tanto

R. P. Segneri Instrucl. Confessarij.

studio, ut majore uti nõ possent, si genus humani omne cum ipsis periclitaretur. Et foret etiam facilis eos curandi ratio, dummodo ipsis persuaderi posset, ut crederent, se esse sanos. Verùm hoc ipsi tam difficile est, ut qui hoc vellet tentare, eorũ protinus amissurus esset benevolentiam. Quam si quis tueri cupiat, necesse est novas in med. si afferre medicinas, novos ostendere medicos, ac permittere, ut pharmacis hæc genus intentatis vitam nõ producant, sed sibi ipsis miserè abrumpant. Nunc in isto hominum genere expressos scrupulosos contemplare; hi sunt ægroti illi, quos tibi ultimo loco adduco tuã restituendos industriã. Verumtamen quoniam infirmitas ista modo profus ab alijs diverso petit curari, peccesse erit ad evitandum errandi periculum, primò observare naturam, originem, atq; signa, ac demum progredi ad remedium applicationem. Scrupulus nihil est aliud, quàm inani ratione nixa apprehensio, & hinc ortus timor, peccatum alicubi esse, ubi nõ est. (1.) Et dicuntur scrupulosi omnes illi, qui habitualiter sunt subjeclti in voluntate & intellectu hujusmodi fortibus apprehensionibus, sed animus mihi non est hic loqui de pessima quadam specie scrupulosorum, qui cum liberrimè peccent, postea tantum solliciti sunt de modo confitendi, ac ubi peccata sua ritè percensuerunt, satis fecisse se arbitrantur, nullã profus habitã ratione emendationis: Pharisæorum more, qui non verebantur occidere Prophetas, modò ipsis splendida extruxissent sepulchra. His tamen si aliqua possint adhiberi remedia eorum, quæ inficius afferemus, non tamen omnia, quia morbus iste originè trahit à duobus proprie-

K

prie-

prietatibus contrarijs, parique damna conscientiae liberae, & scrupulosa. (2.) Superest ergo de illo scrupulorum genere fermocinari, quo à conjunctū habet sanctum timorem Dei. Ut autem ad originē deveniamus, videtur ea ad tria revocari posse principia. Ne nō e Deum, dāmonē, & proprii corporis constitutionem. Primus Auctor, quamvis admodū raro, scrupulorum est Deus, qui relinquendo subinde Animas in tenebris, facit, ut illum ament, quin advertant; imō potius suscipentur, à se Deum offendi. Unde in hoc statu constitutus evenit illud, quod Lunæ, quæ eo viciniore est Soli, quò minus in se habet luminis. Verùm hujusmodi scrupuli cōmūniter non solent esse diuturni, Dominus enim Deus non dat in æternum fluctuationem Justo. Ps. 54. 23. Elapso tempore, quod Divina Providentia definiit ad probationem animæ, vel purgationem, eos non minor consequitur solatio: ū copia; veluti vapores per diem Solis radijs in sublime attracti, paulò post resolvuntur in rorem, Alter scrupulorū Auctor frequentius est Diabolus; is potestate, quā valet in nostram Phantasiā hanc varijs atq; atris perturbat imaginibus, atque terrefacit, nihil curando, an metus excitatus nitatur fundamento, vel nō, dummodo finem suū obtineat, qui est, inquietate: ad eum ferè modū, quo ubiū obfessores sapissimè classicū canere solent, seq; in mænia insultū facturos simulant, ut sic propugnatores suspensos atq; afflidis vigilijs exhaustos, impares resistendo efficiant, cum res ferè agenda est. Tertius deniq; scrupulorū Auctor est persæpensens sibi ipsi, ex propria corporis

habitudine, quæ vel inclinatur magis ad obstinationē, timorem, vel trilitatem, ut quævis in particulari complexio prior est atque habilior ad unam partem affectuonem, sicut Abies magis ad cæcum quàm cedrus,

Exposita morbi hujus origina, pergitur nunc ad Indicia. Quemadmodum nō omnis sitis est hydropis, ita nec quilibet metus habendus est pro scrupulo; sed ille duntaxat, qui rō acquiescit tantoni, uti ea sitis infirmitatis index est, quæ moderato potu fedari nequit. Et tibi postinde signa clariora, unde agnoscat scrupulosos. (3.) In nulla acquiescere ratione, ac tum operari cum perturbatione; seu extraordinarias observationes; mutua identidem sub ipsa actione judicium, modò approbando ut licitum, modò ut illicitum reprobando; dubitare in quocunque, quæ habetur sub manibus, veluti que nvis passum præ oculis stare: precipitium; denique fugere etiam quanto ignoratur causa fugæ; veluti Aegyptii in famosis illis tenebris timebant, & cum ratione, & sine illa, bellè Sapientis calorem hunc describente, non sola magentium valida bestiarum vox, sed etiam resonans de altissimis montibus Ectis deficientes faciebant illos præ timore. cap. 17. 18. Ex his aliisque similibus indicij agnoscitur morbus iste, cujus breviter accipe remedia, quæ sunt Oratio & obedientia,

Oratio, ut vidimus, necessaria est omnibus, quàm maximè autè huic morboque fortè inter tot fluctuantis spiritus preceps in scopulum aliquè improvise desperationis impingatur. Cum enim in quavis

SEGNE
CONDIONES
INSTRUCIO
POENITENTIA
CONFESSIO
PAROCHIA

navigacione necesse sicut stellis respicere, eo-
 p. acipue opus habet tempestuosa. Ver-
 rum quia paucas est invenire animas tam
 constantes, ut inter has animi turbas pos-
 sint cum Moyse inter montis Sinai fremitus
 proluxas neclere orationes, expedit
 proluxitate suppleri frequentia. Quapro-
 pter utilissima erit industria, docere illos,
 qua ratione per de quosdam devotos af-
 fectus reperat, qui mixtis humilibus pre-
 cibus, cum fiducia valeant suo tempore
 divina implorare opem, & spe eam con-
 sequendi animare. Est hac medicina ex
 prastantissimis corroborans, qua spiritui
 pusillanimitatis potest suaderi. Suppeditabo
 hic ejusmodi breves duodecim precati-
 unculas desumptas ex Psalmis, qua com-
 prehendant totidem distincta motiva, se-
 cutam erga Deum fiduciam excitantia.
 Tunc erit Penitentis suggerere necessita-
 tem, qua peculiariter habet eos usurpan-
 di sapientius, itaque consilium sequatur ejus
 quod dicit: *Fili in infirmitate tua ne de-
 spicias te ipsum, sed ora Dominum, & ipse
 curabit te. Eccl. 38. 9.* Primum motivum
 sumitur ex dominio, quod Deus habet in
 nos, quo obligatur petere curam sibi sub-
 jecti. *Tuus sum ego, salvum me fac. Ps. 118.
 94. 11.* Ex facilitate, qua potest nobis unico
 obtutu subvenire. *Ostende faciem tuam, &
 salvum erimus. Ps. 79. 4.* III. Ex summa illius
 Bonitate, cui magis naturale est benefa-
 cere, quam Soli fulgere. *Secundum mis-
 ricordiam tuam memento mei Tu, propter
 bonitatem tuam Domine. Ps. 24. 7.* IV. Ex
 illius fidelitate, qua ipsum cogit servare
 promissiones toties iteratas ferendi auxi-
 lii. *Fiat misericordia tua, ut consoletur
 me secundum eloquium tuum servo tuo.*

Pf. 118. 76. V. Ex benignitate, qua demon-
 stravit innumeris, qui eum invocant. *Lati-
 fica animam servi tui, quonia tu Domine
 suavis & mitis suavis cum iustis, mitis
 cum peccatoribus) & multa misericordia
 omnibus invocantibus te. Ps. 85. 3.* VI. Ex
 benignitate, qua ostendit nobismetipsis,
 quando in alijs necessitatibus ad eum con-
 fugimus. *Ego clamavi, quonia exaudisti
 me Deus: inclina aurem tuam mihi, & ex-
 audi verba mea: mirifica misericordias
 tuas, qui salvos facis sperantes in te. Ps.
 106. 1.* VII. Ex gloria, quam ei parit submis-
 sum auxilium. *Propter gloriam Nominis tui
 Domine, libera nos, & propitius esto pec-
 catis nostris, propter Nomen tuum. Ps. 78.
 9.* VIII. Ex nostra propria miseria, qua
 quanto major, tanto magis eum movet vis-
 cera illius infinita misericordiae. *Inclina
 aurem tuam ad precem meam, quia replet a
 est malis anima mea, & vita mea infer-
 no appropinquavit. Ps. 83. 3.* IX. Ex magna,
 ipsi que perfecta violentia hostium nostro-
 rum, qua tanto etiam fortius eum trahit
 ad nobis succurrendum. *Domine, quando re-
 spicies? Restitue animam meam a maligni-
 tate eorum, a leonibus unicam meam. Ps.
 34. 17.* X. Ex sufficientia omnium aliorum
 auxiliorum, qua aliunde possum sperare.
*Deus meus es tu, ne discesseris a me, quo-
 niam tribulatio proxima est, quonia non
 est, qui adjuvet. Ps. 21. 11.* XI. Ex meritis
 Jesu Christi Redemptoris nostri, propter
 quem nos singulariter debet exaudire. *Pro-
 tector noster aspice Deus, & respice in fa-
 ciem Christi tui. Ps. 83. 10.* XII. Ex ipsomet
 recursum ad Deum, qui eum obligat veluti
 magnum Dominum ad annuendum postu-
 latis, ne fiducia in ipsum collocata fruste-
 tur,

74
 tur, & irrita sit. *Miserere mei Deus, miserere mei quoniam in te confidis anima mea, & in umbra alarū tuarū sperabo, donec transeat iniquitas.* Ps. 56. 1. Si Poenitens tuus inquietatus has tibi precandi formulas reddiderit familiares, experietur sanè, quantam animi impetraturus sit tranquillitatem; quippe Dominus, quasi obdormiscens, permittit sæpenumero horribilem tempestatem, non aliam ob causam, quam ut cum excitemus ad componendos fluctus.

Obedientia deinde huic ægritudini addeò singulare est remedium, ut, qui cuperet abique ea curare scrupulosum, is videretur navem velle subducere in portum sine gubernaculo. Ad obtinendam hanc obedientiam utere eadem arte, quam principes in extirpandis prædonibus, qui quosdam illorum stipendijs conducunt ad tollendos e medio socios. Similiter serviant tibi scrupuli contra scrupulos. (4.) Et expone ægro tuo, quantam teneatur reddere Deo ratio est inobediencie erga Patrem suum spirituale, unaque damnus, quod ipsemet sibi consciscit, dum pugnat cum hostibus imaginarijs, neque sibi caverè veris, quasi rem præclaram existimaret, imitari Domitianum, qui tempus impendebat confingendis arcu aureo muscis, dum inserim Parthi ab Imperio integras avellerent provincias. Quod si his rationibus scrupulosum ita permoveris, ut statuat constanter obedire, rem habes confectam. Impera ipsi æternum silentium de præteritis Confessioneibus, præsertim quando mediocre adhibuit studium sæpius, ut te in tuto constitueret. (5.) Assuescat contemnere scrupulos, & contra illos operari, (6.) etiam quando mens ab his atris offuscatur apprehensio-

nibus, veluti Sol non desistit ab officio semita, tamen eclipsaus, Iustitiam & cœlestem, non ipsi tantum in cumbere obligationem, quantam habent, qui sunt conscientia pacatæ atque serene Ideoq; sufficere brevius examen pro Contemplatione, quam si non esset scrupulosus præteritum circa cogitationes, de quibus etiam aliquando illi prohibere potes, ne se possent, (ubi iudicabis te certum de sinceritate informationis) sed solummodo accutere de his, quæ proruperunt in actum æternum, sive linguæ, sive operis. Hinc etiam per talem obedientiam remanere cupis aliqua, quæ, si esset cognita, in Confessione esset exprimenda, nulla tamen illi habenda est sollicitudo, quia non tenetur procurare tanto cum incommodo integritate materiale, quæ ratio vales quoque possis obligare, ne confiteatur ordinariè ullum peccatum dubium, sed tantaxat, quæ iuramento posset asserere. (7.) Et in præscribendis his magna procedendum est libertate, nulla ambiguitatis aut hæsitatiois edictis. Neque enim idoneus huic curæ chirurgus est, cuius vel modicè tremor. Juvat proinde easdem tradere manus scriptas, ut sic tantò magis ostendatur liberum ac sine metu, tum ut prospiciatur cessitati futuræ. Scire enim oportet, quod successu temporis in eam probabili confusione, ut dubitent de eo, quod præscriptum esse, certò norunt. Tunc deponunt dubitationem cum minus horris relinquat id, quod cernitur oculis quam quod auditur.

Denique tamen non consultum est

ordinariè, scrupuloso aperire rationes illius, quod ei præcipitur, nihilominus capaciore proderit eas exponere, ad convincendum (si fieri potest) intellectû, qui postremus omnium in his afflictis se solet subjicere: idque præstabis manifestando etiam probabilitatē aliquarû sententiarû laxiorû, quæ uti sequendæ non sunt ante opus, tanquã regulæ, ita rectè eas amplecti licet posito opere, pro quiete. Exempli gratiã. Si Pœnitens se ultra modum affligeret propterea, quòd timeat, se nõ satisfecisse attentioni requisitæ ad recitationē Divini Officij, potes ei declarare, hujusmodi attentionem iudicio aliquorû gravium Doctorum (8.) non requiri, tanquã necessariam, ad implendam substantiam talis præcepti, sed ex convenientia. Itaq; alia similia poteris suggerere documenta, dummodò, uti dictum fuit superiùs, certò tibi constet, quòd ijs solùm ad tranquillandam conscientiam sit usus, non autem pro regula operandi. Præter ista, ne permittas hoc malo vexatis, ut nova emittant Vota: nam quantumvis ea sint autem catenæ ad colligandam animã cum Deo, impedimento tamen sunt conscientie ambulanti pedibus ligatis. Imò, si comperias quempiã ea fecisse, comuta, vel dispensa cum illo, secundum potestatem quã tenes. Dixi, comuta, vel dispensa; quia existimo, te non ignorare, quomodo in hoc negotio sit procedendû. Verùm quia sat multi inveniuntur Confessarij, vel minùs docti, minùsve discreti, qui hac in materia vehementer allucinantur, nollem te ijsdē involvi erroribus: ac propterea cum tua veniã non nihil diverã, paucula de hoc memoraturus: Nam laudabi-

le etiam est, à via discedere, ad succurrendum periclitanti.

Ut itaq; rectiùs omnia intelligantur, supponatur hoc princip i: quòd tempore Jubilæi non concedatur facultas dispensandi in Votis, sed solùm ea comutandi hoc est, substituendi cum pari obligatione materiæ Voto proni illæ, aliã æquè bonã. Porro æqualitas ista à Confessario metienda est duobus modis: moraliter, & respectivè. Moraliter, nam si in omni rigore procederet, negotium esset plurimis expositum scrupulis: (9.) proinde si dubitas, an materia sit æqualis, poteris tamè in eam comutare Votum; quia hoc ipsum dubium, signû est exiguæ disparitatis, & per consequens moralis æqualitatis. (10.) Respectivè deinde metienda est bonitas materiæ substitutæ, in ejusmodi comutationibus, quia considerandus est profectus Pœnitentis. (11.) Atq; hinc, quamvis jejuniû ex se magis sit meritorium, quàm elemosyna, poterit nihilominus illud in hanc comutari, quotiescunque actus misericordie est magis consentaneus bono spirituali voventis, & idè etiam Deo gratior in præsentibus circumstantijs.

His jam præmissis, applicemus doctrinam nostrã sequenti & obvio casui. Quidam juvenis vulneratus lethaliter à rivali suæ amicæ, duplex emittit votû, si vitam servet: unum, peregrinationis Lauretanæ suscipiendæ; alteri, nunquam tangendi sæminam alienam. Obtinet vitæ gratiam, sed, cum plerumq; fieri soleat, ut quò majus est beneficium, eò minùs agnoscat; ita etiam ipse inducere se non potuit (ob levissimas causas) ad implendum quod promiserat. Promulgatur Jubilæi: Adest

Confessarius decidenda huic liti, quam moverunt pigritia & voluptas, atq; suavissimis verbis deum pronuntiat benignam hanc sententiam; Procura quinq; fieri Missæ sacrificia pro singulis votis. Nō dico, in hac commutatione posse habere locū Sacerdotis avaritiam, uti foret, si ipsum offerret ad dicenda talia Sacra, accepto stipendio: Non dico istud, quamvis in veritate avaritia sit adeò impudens, ut ipsa quoq; Sacramenta non vereatur subijcere torculari, ad sordidum inde lucrū exprimendum. Sed illud pronuntio, non ritè hæc vota esse permutata, quia materia substituta multò inferior est illâ, quæ fuit promissa. Quapropter, quod attinet ad peregrinationem, ut benè procedatur, primò debet observari ipsa causa commutandi illud in aliud opus; sed supponamus illâ adesse, quandoquidè, cum agitur. ò de tollenda obligatione, sed de permutanda, sufficit levis ratio; (12.) Oportet hîc etiam considerare finem, qui movet Juvenem ad vovendam peregrinationè Lauretanam: an solummodo provenit ex desiderio sanitatis, vel etiam ex affectu singulari, Desparæ exhibendi hoc genus obsequij; quia finis nobilitas redûdat in materiã voti (13.) facitq; ut, quemadmodum merx aliqua ob majorem æstimationem, majus quoq; exigat pretium. Deniq; habenda est ratio oneris, quod in se Juvenis ultro suscepit vovens, sese subijciendo & viã incommòdis, & impensis viatici, & fortè etiam dispendio lucri, quod interim domi labore suo poterat comparare. (14.) Nūc igitur si hæc circumstantiæ æqua lance ponderentur, quis dicat, Pœnitentiẽ hunc absolutum æquale

borū substituisse lectis quinq; Sæctis: his votis tam gravibus, diffiile est venire æqualitatè, nisi in frequente usucrauentorum, (15.) qui augendo gratiã, extirpando vitia, inferendo virtutes, acquirere potest bonitatem aliorum sanctorum operum. Et quando talis frequentia obtineri nequit, præstabit Pœnitentiẽ mittere ad eum, qui non solum habet potestatem commutandi, sed etiam dispensandi, cujusmodi sunt Confessarij Ordini mendicantium, & quiscunq; alius Regularis participans illorum privilegia: quanto etiam isti, ut ritè agerent, nō debent sine gravi causa dispensare absolute, sed dispensationi admiscere commutationem: sicut mos est cum debitoribus egeris, quibus nec integra summa benignè condonatur, neq; omnis cum rigore exigitur. (16.) Veniendo jam ad alterum votū, notandum est, si faminã præter suam attendendum est, an per novum hoc vinculum juvenis aliquo modo retrahatur à peccato (17.) Si ipse penitus non retrahatur, non est multum laborandū circa commutationem. Quia ex una parte Juveni æque vetita manet fornicatio per legem, & ex altera eidem subtrahitur materia, culpam sacrilegis transgressionibus multiplicandi. Homini desperato, ac sibi ipsi necesse interre molienti, si nequit è manibus eripi gladius, est certè aliquod emolumentum hebetare ferrum, ut, licet vulnus sequatur, lechiferum, saltem nō sit tam profundum. Quòd si è contrario nova hæc obligatio Juvenem ab inhonesta familiaritate omninò abstrahat, vel saltem frequentiam non nihil inhibeat, potèstne inveniri Confessarius tam liber, qui facta commutatione

Illud

illud modicam præsidium amoveat, quod sustinet animam jam jam in præcipitium ruentem? an vinculum dicendum erit, quod simile illi est, quo phrenetico ligantur manus, ne poculum veneno infectum liberius admoveat labris? Atque hæc sunt attentè discutienda, ante voti alicujus confirmationem; bene inspiciendo nodum, priusquam illi solvere aggrediaris; neque imitando quosdam, qui sine examine cæci irruunt ad determinandum tanti momenti negotium, ac si idem esset, ligari, & solvi. *Quantum debes Domino meo? Centum coronati.* Sede citò, & scribe octoginta Luc. 16. 6. dicebat servus ille infidelis cuidam debitori sui heri, remittendo debiti partem, qui solum habebat facultatè exigendi, non condonandi; sed quo successus veniet Dominus, & postquam puniverit servi fraudem, repetet (uti initio) à debitorè integram summam. Ajo, liberalitè ita inspicienter usurpatà damnosam esse conscientia Confessarii, nihilque predestinanti Pœnitenti. Confessarius, quia utitur potestate, quæ caret, (18.) non potest eximi à gravi culpa, & ipsum Pœnitentem non ritè solum à voto, oportet vel primam suam promissionè implere, aut inquirere aliquem, à quo illa legitimo modo commutetur. (19.)

Sed ut revertamur ad institutum nostrum, specialiter de scrupulosis, à quo brevi hac, licet non inutili digressionè defleximus. Si quem inveneris voto obstrictum, durius hoc jugum portare, releva illud, mutando in alia pietatis opera, sed ipsi usitata, uti sunt elemosynæ & orationes; vel demum quod erit melius, postula à tuo Prælato facultatè, eum omnino liberan-

di; rationabile enim est, semper complanare viam, quantum fieri potest, ei, qui (tamen sine ratione) ad singulos passus offendit, aut timet identidè, ne impingat.

Finis nunc libellum meum, illud revocando in memoriã, quod erat propositum meum, demonstrare videlicet praxin, administrandi Sacramentum Pœnitentiæ cum fructu. Idcirco ea duntaxat tibi præbui documenta, quæ huic serviunt fini, præsupponendo in te notitiam ceterorum magis universalium. Oro te, & ex corde flagito, ne succenseas eorum brevitati, neque terrei te finas copiã. Parum sanè peritus videretur Navarchus, qui in tabula nauticã superfluas crederet esse diversas lineas, quas intueretur, vel etiam perturbaretur. Utut minutæ sint, nulla tamen earum est, quæ ut duceretur, nõ prius longo studio atque observatione stetit siderum, ac multã experienciã percurrendo maria, observatis promontorijs, syrtibus, scopulis, & finibus, & mille alijs periculis, quæ sub aquis delitescunt. Et si multæ sint, nõ tamen omnes usum habent in omni navigatione, neque omnes simul, sed modò hæc, modò illa. Pari modo te monitum velim. Si documenta brevis hujus Instructionis tibi aliquando videantur minuta, ob tot particularitates, ad quas descendunt, noveris, id, quod unã simplice restringitur lineã, multo à claris Doctoribus elaboratum fuisse studio & labore, qui hanc tractarunt materiam, haustã simul experienciã, conversando cum hominibus omni vitiorum genere involutis. Et si nihil tibi videantur, cogita, non tibi opus esse omnibus pro conscientijs singulorum, neque etiam uno usurpanda esse

tem-

tempore cuncta, sed successivè. Unde multitudo illa remediorum, quæ hoc loco collecta te quasi perterrefacit, reducta in praxin, & ordine distributa, evadet nõ solum utilis, sed & usualis, adeò, ut semper tibi faciat finem faciliore, quem præfixum habes ut bonus Confessarius, qui est, Animas è naufragio, quo fuerunt involutæ, eripere, & (quod nulli ex periculis Navarchis concessum fuit) eas præservare ab illo, quod jam jam essent incurfuræ; donec superatis tot atrocibus periculis, quibus subjecta est mortalis vitæ navigatio, omnes demum salvæ, æternæ felicitatis portum attingant.

(1.) Laym. l. 1. tr. 1. c. 6. n. 1. (2.) Sanch. in Decal. l. c. 20. n. 86. Vasq. 1. 2. q. 19. ar. 6. disp. 67. (3.) Laym. l. c. (4.) Sanch. l. c. n. 83. Valent. 1. 2. disp. 2.

g. 14. p. 4. (5.) Sanch. l. c. n. 85. Cajet. in Sanch. serup. med. Sa. V. Dubium. Castrop. l. c. 1. disp. 4. p. 2. n. 4. (6.) Sylvest. V. serup. Laym. l. c. n. 2. Sanch. l. c. n. 81. Castrop. l. c. 1. n. 2. Sanch. Man. c. 27. n. 283. Cajet. l. c. (7.) Vasq. 1. 1. ar. 6. disp. 67. c. 2. n. 100. Sanch. l. c. n. 82. Sanch. l. c. n. 83. Castrop. p. 2. n. 4. (8.) Med. Code Oran. l. 1. n. 1. Syl. V. Hora n. 14. (9.) Sanch. l. c. 1. 50. n. 100. r. 1. l. 1. c. 18. q. 13. Laym. l. 4. tr. 1. c. 8. n. 24. (10.) Azor. l. c. 9. 6. Suar. de Relig. 10. 2. de 1011. l. 1. n. 6. Sanch. l. c. n. 7. (11.) Sanch. l. c. 1. 6. n. 100. l. c. 1. n. 8. Lessl. 2. de Inst. 4. dub. 16. n. 10. (12.) Laym. l. 4. tr. 4. c. 8. n. 23. Sanch. l. c. 50. n. 100. Lessl. l. c. n. 110. (13.) Sanch. l. c. 50. n. 100. (14.) Cap. V. Forum. Azor. l. c. 9. 13. Suar. l. c. n. 1. 2. 20. (15.) Sanch. l. c. 50. n. 8. (16.) Sor. de Inst. l. 1. q. 4. n. 3. Suar. l. c. c. 17. n. 18. 19. Lessl. l. c. dub. 17. n. 110. (17.) Sanch. l. c. n. 3. (18.) Sanch. l. c. 1. 50. n. 100. l. c. 19. n. 14. Castrop. de voto. disp. 2. p. 17. n. 2. (19.) Suar. l. c. c. 19. n. 14. Castrop. de voto. disp. 2. p. 17. n. 2. Secundo. Azor. l. c. 18. q. 12.

SEGNE
CONDIONES
INSTRUCH
Poenitent
Confessari
Parochi

INDEX CAPITVM.

Introduçtio ad intelligendum ea, qua in hoc Opusculo tractantur.	Pag. 1.	dum requisitis.	2.
Caput I. Quod Confessarius sit Judex, & de scientia, qua est ipsi necessaria ad reudè iudicandum.	3.	Caput VII. Quomodo Confessarius curam habeat ignorantiam.	10.
Caput II. De modo interrogandi Poenitentes à Confessario observando.	7.	Caput VIII. Quomodo procedendum sit Confessario in curanda cordis duritia.	11.
Caput III. Quo modo imponenda sint Poenitentia.	12.	Caput IX. Quomodo se gerere debeat Confessarius erga Blasphemos.	12.
Caput IV. Quid observandum sit Confessario in impertienda Absolutione, quàm in eadem neganda.	15.	Caput X. Quid agendum Confessario cum qui tenentur facere restitutionem.	13.
Caput V. De specialibus difficultatibus, qua occurrunt circa eos, qui versantur in proxima occasione peccandi.	18.	Caput XI. Quomodo à Confessario impedi sint ij, qui implicati sunt odio & invidiis.	14.
Caput VI. Quod Confessarius gerat Officium Medici, & de doloribus ad bene illo fungendum requisitis.		Caput XII. Qua ratione jurandi sint ij, qui Luxuria vitio sunt infecti.	15.
		Caput XIII. Quomodo subvniendum sit Confessario Ubi ex occasione agitur de re, qua spectant ad relaxationem vatorum.	16.

FINIS.

Je paroco
Parochi instruit